

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

**Ειδικός Γραπτός Διαγωνισμός για θέσεις Ακόλουθου,
Εξωτερικές Υπηρεσίες της Δημοκρατίας**

**Πλήρωση δέκα (10) κενών θέσεων Ακόλουθου, Εξωτερικές Υπηρεσίες
της Δημοκρατίας (Ημερ. Δημοσίευσης Επίσημη Εφημερίδα της
Δημοκρατίας 15.10.2021)**

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Ελληνική γλώσσα

Ημερομηνία: 7 Ιουλίου 2022

Διάρκεια: 2 ώρες (15:00 - 17:00)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ – Ελληνική γλώσσα 100 βαθμοί

ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Μέρος Ι (Έκθεση Ιδεών μέχρι 800 λέξεις) – 40 βαθμοί

Αναπτύξτε ένα (1) από τα πιο κάτω θέματα της επιλογής σας:

1. «Ο ισχυρός προχωρά όσο του επιτρέπει η δύναμή του και ο αδύναμος υποχωρεί όσο του επιβάλλει η αδυναμία του» Θουκυδίδης - Ιστορία.

Ποια η επικαιρότητα του πιο πάνω αποφθέγματος στις σύγχρονες διεθνείς σχέσεις; Επιχειρηματολογήστε σχετικά.

2. Σε άρθρο του στο Foreign Affairs (Νοε.-Δεκ. 1993) με τίτλο «Η άνοδος της Κίνας», ο Nicholas D. Kristof , σημείωσε ότι «Η άνοδος της Κίνας, αν συνεχιστεί, μπορεί να είναι η πιο σημαντική τάση στον κόσμο για τον επόμενο αιώνα. Όταν οι ιστορικοί εκατό χρόνια από τότε γράφουν για την εποχή μας, μπορεί κάλλιστα να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι η πιο σημαντική εξέλιξη ήταν η εμφάνιση μιας δυναμικής οικονομίας αγοράς-και στρατού- στην πολυπληθέστερη χώρα του κόσμου.»

Σχεδόν τριάντα χρόνια μετά από τη δημοσιοποίησή του και κρίνοντας από τις εξελίξεις στις σχέσεις Κίνας και Δύσης, πόσο επίκαιρο θεωρείτε ότι είναι το πιο πάνω και τι σηματοδοτεί για την παγκόσμια τάξη η άνοδος της Κίνας;

3. Ο Χένρι Κίσινγκερ, ένας από τους κορυφαίους υποστηρικτές της realpolitik, σε μια διάσκεψη στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, αναφερόμενος στο Ουκρανικό είπε ότι:

«Οι διαπραγματεύσεις πρέπει να ξεκινήσουν τους επόμενους δύο μήνες προτού δημιουργηθούν ανατροπές και εντάσεις που δεν θα ξεπεραστούν εύκολα. Στην ιδανική περίπτωση, η διαχωριστική γραμμή θα πρέπει να είναι η επιστροφή στο *status quo ante*». Με την αναφορά του σε *Status quo ante*, ο Χένρι Κίσινγκερ υπονοεί ότι η Ουκρανία πρέπει να αποδεχθεί μια ειρηνευτική συμφωνία για να αποκαταστήσει την κατάσταση όπως ήταν πριν από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, όπου η Ρωσία έλεγχε *de facto* τη χερσόνησο της Κριμαίας και εμμέσως μέρος της περιοχής του Ντόνετσκ στην ανατολική Ουκρανία. Ουσιαστικά, ο Κίσινγκερ επιχειρηματολόγησε ότι η Ουκρανία πρέπει να παραχωρήσει εδάφη στη Ρωσία για να τερματιστεί ο πόλεμος και προειδοποίησε τη Δύση ότι μια ταπεινωτική ήττα για τη Ρωσία θα μπορούσε να οδηγήσει σε ευρύτερη αποσταθεροποίηση.

Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τη δήλωση και τις προειδοποιήσεις του Χένρι Κίσινγκερ; Επιχειρηματολογήστε σχετικά.

Μέρος II (Κατανόηση Κειμένου) – 60 βαθμοί

A. Άρθρο 30 βαθμοί

Επιστροφή στο τέλος της ιστορίας

*Το κείμενο που ακολουθεί είναι απόσπασμα άρθρου του Αμερικανού πολιτειολόγου Φράνσις Φουκουγιάμα, που δημοσιεύτηκε στο γαλλικό περιοδικό *Commentaire* την άνοιξη του 2018.*

Από το 1989 μου θέτουν επανειλημμένα το ίδιο πάντοτε ερώτημα: «Και τώρα; Το τέλος της ιστορίας; Το Χ γεγονός δεν διαψεύδει άραγε τη θέση σου;». Το Χ μπορεί να είναι ένα γεγονός της διεθνούς πολιτικής, όπως ένα πραξικόπημα στο Περού, οι επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 ή μια χρηματοπιστωτική κρίση στη Wall Street. Συνήθως το ερώτημα τίθεται από εκείνους που δεν έχουν κατανοήσει το νόημα του τέλους της ιστορίας και δεν έχουν διαβάσει το βιβλίο μου «Το τέλος της ιστορίας και ο τελευταίος άνθρωπος».

Η έκφραση «το τέλος της ιστορίας» δεν ήταν δική μου. Χρησιμοποιήθηκε αρχικά με αυτό το νόημα από τον μεγάλο Γερμανό φιλόσοφο Γκέοργκ Βίλχελμ Φρίντριχ Χέγκελ, ο οποίος ήταν ο πρώτος φιλόσοφος της ιστορίας, με την έννοια ότι δεν θεωρούσε εφικτό να αντιληφθούμε την ανθρώπινη σκέψη ή τις ανθρώπινες κοινωνίες χωρίς να κατανοήσουμε το ιστορικό πλαίσιο στο οποίο αυτές εγγράφονται και την εξελικτική διαδικασία που τις παρήγαγε.

Ο Καρλ Μαρξ, συγγραφέας της πιο γνωστής εκδοχής του τέλους της ιστορίας, επανέλαβε το ίδιο ιστορικιστικό ερμηνευτικό σχήμα. Υποστήριζε ότι οι κοινωνίες εκσυγχρονίζονται, εξελισσόμενες από ένα πρωτόγονο στάδιο προς τον καπιταλισμό, περνώντας προηγουμένως από τον φεουδαλισμό. Σύμφωνα με τον Μαρξ, το τέλος της ιστορίας ήταν το τελικό στάδιο αυτής της διαδικασίας, μια κομμουνιστική ουτοπία. Το 1989, εγώ αρκέστηκα στο να υποστηρίξω ότι δεν φαινόταν ότι θα φτάναμε κάποτε στο τελικό στάδιο του κομμουνισμού.

Ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ, ο οποίος είχε προωθήσει την περεστρόικα και την γκλάσνοστ, μετασχημάτιζε τη Σοβιετική Ένωση σε κάτι όλο και περισσότερο όμοιο προς μια δημοκρατία. Συνεπώς, αν θα έπρεπε να υπάρχει ένα τέλος της ιστορίας, αυτό θα έμοιαζε περισσότερο με μια φιλελεύθερη δημοκρατία συνδεδεμένη με μια οικονομία της αγοράς.

Η ιδέα του τέλους της ιστορίας θα έπρεπε εξάλλου να είναι περισσότερο οικεία στο γαλλικό κοινό από όσο είναι στο αγγλόφωνο, δεδομένου ότι είχε επαναληφθεί στις δεκαετίες του 1930 και του 1940 από τον μεγάλο Γαλλορώσο φιλόσοφο Αλεξάντρ Κοζέβ. Αυτός διηύθυνε μια σειρά μαθημάτων αφιερωμένη στην ερμηνεία του Χέγκελ, με τη συμμετοχή πολλών από τους σημαντικότερους διανοούμενους εκείνου του καιρού: Ραϊμόν Κενό, Ζορζ Μπαταίγ, Μορίς Μερλό-Ποντί, Ζακ Λακάν, Ερίκ Βέλ και Ραϊμόν Αρόν.

Ο Κοζέβ υποστήριζε ότι ο Χέγκελ είχε ουσιαστικά δίκιο. Επιπλέον, ισχυριζόταν ότι η ιστορία είχε ολοκληρωθεί το 1806 με τη μάχη της Ιένας, στην οποία ο Ναπολέων είχε νικήσει την πρωσική μοναρχία. Σημειώνουμε ότι αυτή η κρίση είχε διατυπωθεί στις παραμονές του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου, σε έναν

αιώνα που είχε ήδη γνωρίσει τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, την μπολσεβίκικη επανάσταση και την άνοδο του Χίτλερ και που σύντομα θα ζούσε το Ολοκαύτωμα.

Το να ισχυρίζεται κάποιος, στη δεκαετία του 1930, ότι η ιστορία είχε τελειώσει το 1806 φαινόταν παράλογο. Όταν όμως ένας λαμπρός στοχαστής, όπως ο Κοζέβ, λέει κάτι που φαίνεται να είναι παράλογο, χρειάζεται να αναρωτηθούμε τι ακριβώς εννοεί. Ο Κοζέβ μιλούσε ειρωνικά και ταυτόχρονα υπογράμμισε μια σημαντική αλήθεια: ότι ο κόσμος δεν είχε προχωρήσει ουσιαστικά πέρα από ένα πολιτικό σύστημα θεμελιωμένο πάνω στις αρχές της ελευθερίας και της ισότητας, που ενσάρκωνε η Γαλλική Επανάσταση. Αυτό που εγώ υποστήριζα στο άρθρο μου το 1989 δεν είχε κάτι το πρωτότυπο. Ήταν πιθανό ο Χέγκελ και ο Μαρξ να είχαν και οι δύο δίκιο, ότι οι αρχές της νεότερης πολιτικής τάξης είχαν καθιερωθεί πριν από περισσότερα από διακόσια χρόνια και ότι, αν πάρουμε υπόψη μας τις μεταρρυθμίσεις που γίνονταν εκείνη την εποχή στην πρώην Σοβιετική Ένωση και στην Κίνα, δεν θα φτάναμε ποτέ στο ανώτερο στάδιο της κοινωνικής οργάνωσης.

Οι μαρξιστές ήταν η μοναδική ομάδα κριτικών που δεν είχαν παρερμηνεύσει την ιδέα μου. Αυτοί έβλεπαν ορθά στο άρθρο μου μια θεμελιώδη αμφισβήτηση του δικού τους «πιστεύω» για το νόημα της ιστορίας. Η θεωρία της ιστορίας που είχα προτείνει στο βιβλίο μου «Το τέλος της ιστορίας και ο τελευταίος άνθρωπος» είναι αυτό που εκείνη την εποχή περιέγραφα ως ήπια εκδοχή της θεωρίας του εκσυγχρονισμού.

Η σκληρή εκδοχή της ήταν το κυρίαρχο παράδειγμα στις αμερικανικές κοινωνικές επιστήμες των δεκαετιών 1950 και 1960. Αυτή θεωρούσε ότι οι οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές όψεις του εκσυγχρονισμού αποτελούσαν μέρος μιας ίδιας εξελικτικής διαδικασίας και ότι ενίσχυαν η μία την άλλη. Ήταν μια αντίληψη που είχε ήδη αποκαλυφθεί εσφαλμένη, ιδίως μετά την κριτική του Χάντινγκτον, η οποία καταδείκνυε πως οι πολιτικές και οικονομικές διαστάσεις του εκσυγχρονισμού στρέφονταν συχνά οι μεν εναντίον των δε.

Αν ο ρυθμός της κοινωνικής κινητοποίησης υπερέβαινε την ικανότητα του πολιτικού συστήματος για προσαρμογή, θα προέκυπτε πιθανότατα περισσότερη αστάθεια παρά ανάπτυξη. Στα επόμενα χρόνια, ο Χάντινγκτον πρότεινε μια προσέγγιση στον εκσυγχρονισμό από μια διαφορετική οπτική γωνία, επικεντρωνόμενος στον πολιτισμό και υποστηρίζοντας ότι οι κοινωνίες, με το πέρασμα του χρόνου, δεν συγκλίνουν, αλλά παραμένουν εγκλωβισμένες σε προϋπάρχοντες πολιτισμικούς ορίζοντες.

Η κινητήρια δύναμη του εκσυγχρονισμού, που περιέγραφα στο βιβλίο μου του 1992, ήταν μια ήπια εκδοχή της θεωρίας του εκσυγχρονισμού. Οι ανθρώπινες κοινωνίες αναπτύσσονται, αλλά αυτή η διαδικασία δεν είναι ένα είδος ανελκυστήρα που κινείται αυτόματα προς τα πάνω. Οι πρόοδοι εξαρτώνται από τυχαίες περιστάσεις και από τον ανθρώπινο παράγοντα. Τίποτα δεν είναι αναπόφευκτο ούτε και προκαθορισμένο. Υποστήριζα ωστόσο ότι ο εκσυγχρονισμός είναι μια συνεκτική διαδικασία, που φαίνεται ότι κατά βάση δεν διαφέρει από τον έναν ανθρώπινο πολιτισμό στον άλλον.

Αυτό έχει να κάνει με τον χαρακτήρα της τεχνικής και με αυτό που εγώ αποκαλούσα «ο μηχανισμός». Σε ένα δεδομένο στάδιο της ιστορίας της

ανθρωπότητας, οι κυρίαρχες μορφές της τεχνικής καθορίζουν ένα όριο των παραγωγικών δυνατοτήτων που διαμορφώνουν τον χαρακτήρα της οικονομικής ζωής. Η κυρίαρχη μορφή οικονομικής οργάνωσης έχει τότε κρίσιμες επιπτώσεις στην κοινωνική οργάνωση και καταλήγει να διαπλάθει τις μορφές και της ίδιας της πολιτικής οργάνωσης. Συνέβη έτσι, για παράδειγμα, ώστε οι τεχνολογίες παραγωγής του άνθρακα, του χάλυβα και των βιομηχανιών μεγάλης κλίμακας να ανατρέψουν την παλιά γεωργική τάξη και να επιβάλουν τη συγκέντρωση των πληθυσμών στις πόλεις και υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης.

Οι πρώτες φάσεις της επανάστασης της πληροφορίας έθεσαν τέρμα στο μονοπώλιο της πληροφόρησης, που ήταν στα χέρια διάφορων ιεραρχιών, και ευνόησαν την οριζόντια κινητοποίηση. Η αύξηση των εισοδημάτων γέννησε τότε ένα μεσαίο στρώμα που ήθελε να συμμετέχει στην πολιτική ζωή. Αυτό εξηγεί τη σχετικά στενή διασύνδεση ανάμεσα στον πλούτο και τη δημοκρατία στον κόσμο. Η υπόθεσή μου αμφισβητήθηκε από τον ίδιο τον Χάντινγκτον: η φιλελεύθερη δημοκρατία είναι το προϊόν του δυτικού πολιτισμού και όχι ένα αναπόφευκτο στοιχείο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού. Η Κίνα είναι η πιο μεγάλη αμφισβήτηση της αφήγησης περί του «τέλους της ιστορίας», επειδή έχει εκσυγχρονιστεί οικονομικά παραμένοντας μια δικτατορία. [...]

Ερωτήσεις:

1. Σύμφωνα με τον συγγραφέα «*Η Κίνα είναι η πιο μεγάλη αμφισβήτηση της αφήγησης περί του «τέλους της ιστορίας», επειδή έχει εκσυγχρονιστεί οικονομικά παραμένοντας μια δικτατορία*». Συμφωνείτε με τη διαπίστωση του, δεδομένου ότι έρχεται σε αντιδιαστολή με την προηγούμενη θέση του ότι «*ο εκσυγχρονισμός είναι μια συνεκτική διαδικασία, που φαίνεται ότι κατά βάση δεν διαφέρει από τον έναν ανθρώπινο πολιτισμό στον άλλον*»; Επιχειρηματολογήστε σχετικά **10 βαθμοί**
2. Συμφωνείτε με τον Χάντινγκτον ότι «*η φιλελεύθερη δημοκρατία είναι το προϊόν του δυτικού πολιτισμού και όχι ένα αναπόφευκτο στοιχείο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού*»; Επιχειρηματολογήστε σχετικά **10 βαθμοί**
3. Τι εννοεί ο Φράνσις Φουκουγιάμα με το «τέλος της ιστορίας»; **5 βαθμοί**
4. Ποια ήταν η κινητήρια δύναμη του εκσυγχρονισμού σύμφωνα με τον Φουκουγιάμα και ποια η διαφορά με την θεωρία που προτάχθηκε από τον Χάντινγκτον; **5 βαθμοί**

Β. Απόσπασμα κειμένου 15 βαθμοί

Έριχ Μαρία Ρεμάρκ, «Ουδέν νεώτερον από το δυτικό μέτωπο»

Είμαι νέος, μόλις έκλεισα τα 20· από τη ζωή δεν ξέρω παρά μόνο την απελπισία, το θάνατο, το φόβο και μια αλυσίδα από ανόητες επιπολαιότητες, πάνω από μια άβυσσο πόνων και θλίψεων. Βλέπω λαούς να ορμούν σε άλλους λαούς, να σκοτώνουν και να σκοτώνονται, χωρίς ούτε κι εκείνοι να ξέρουν το γιατί, υπακούοντας σ'αυτούς που τους στέλνουν, χωρίς συναίσθηση του κινδύνου ή της ευθύνης τους. Βλέπω πως οι δυναμικότεροι εγκέφαλοι του

κόσμου εφευρίσκουν όπλα και λόγια για να γίνονται όλ' αυτά μ' έναν τρόπο ακόμα πιο ραφιναρισμένο και να διαρκούν όσο γίνεται περισσότερο. Και όλοι οι συνομήλικοί μου εδώ, στην αντικρυνή παράταξη, σ' ολόκληρο τον κόσμο το βλέπουν όπως εγώ. Αυτή είναι η ζωή της γενιάς μου και η δική μας. Τί θα κάνουν άραγε οι πατεράδες μας αν μια μέρα σηκωθούμε και παρουσιαστούμε μπροστά τους για να τους ζητήσουμε λογαριασμό; Τί περιμένουν από μας όταν μια μέρα τελειώσει ο πόλεμος; Χρόνια ολόκληρα σκοτώναμε μόνο. Αυτό ήταν το πρώτο μας επάγγελμα στη ζωή. Για μας η επιστήμη της ζωής περιορίζεται στο θάνατο. Τί θα συμβεί άραγε ύστερα; Και τί θ' απογίνουμε εμείς;

Ερωτήσεις:

1. Ποιο είναι το μήνυμα του πιο πάνω αποσπάσματος; Τι αναδεικνύεται από αυτό; **5 βαθμοί**
2. Ποιο είναι το συμπέρασμα του εικοσάχρονου νέου για τον πόλεμο; **5 βαθμοί**
3. Ποια είναι η εσωτερική επιθυμία του νέου; **3 βαθμοί**
4. Πως χαρακτηρίζει τη γενιά του ο νέος; **2 βαθμοί**

Γ. Ποίημα 15 βαθμοί

Ίθάκη

(Κωνσταντίνος Καβάφης)

Σὰ βγεῖς στὸν πηγαίμῳ γιὰ τὴν Ἰθάκη,
νὰ εὐχεσαι ν᾿ἴναι μακρὺς ὁ δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.

Τοὺς Λαιστρυγόνας καὶ τοὺς Κύκλωπας,
τὸν θυμωμένο Ποσειδῶνα μὴ φοβᾶσαι,
τέτοια στὸν δρόμο σου ποτέ σου δὲν θὰ βρεῖς,
ἂν μὲν ἡ σκέψις σου ὑψηλὴ, ἂν ἐκλεκτὴ
συγκίνησις τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα σου ἀγγίζει.

Τοὺς Λαιστρυγόνας καὶ τοὺς Κύκλωπας,
τὸν ἅγριο Ποσειδῶνα δὲν θὰ συναντήσεις,
ἂν δὲν τοὺς κουβανεῖς μὲς στὴν ψυχὴ σου,
ἂν ἡ ψυχὴ σου δὲν τοὺς στήνει ἔμπρός σου.

Νὰ εὐχεσαι νὰ ἔναι μακρὺς ὁ δρόμος.
Πολλὰ τὰ καλοκαιρινὰ πρωϊὰ νὰ εἶναι
ποῦ μὲ τί εὐχαρίστηση, μὲ τί χαρὰ
θὰ μπαίνεις σὲ λιμένας πρωτοειδωμένους·

νὰ σταματήσεις σ' ἔμπορεῖα Φοινικικά,
καὶ τὲς καλὲς πραγμάτειες ν' ἀποκτήσεις,
σεντέφια καὶ κοράλλια, κεχριμπάρια κ' ἔβενους,
καὶ ἡδονικὰ μυρωδικὰ κάθε λογῆς,
ὅσο μπορεῖς πιὸ ἄφθονα ἡδονικὰ μυρωδικά.

Σὲ πόλεις Αἴγυπτιακὲς πολλὲς νὰ πᾶς,
νὰ μάθεις καὶ νὰ μάθεις ἀπ' τοὺς σπουδασμένους.
Πάντα στὸ νοῦ σου νάχης τὴν Ἰθάκη.
Τὸ φθάσιμον ἐκεῖ εἶν' ὁ προορισμὸς σου.

Ἀλλὰ μὴ βιάζης τὸ ταξίδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλὰ νὰ διαρκέσει.
Καὶ γέρος πιά ν' ἀράξης στὸ νησί,
πλούσιος μὲ ὅσα κέρδισες στὸν δρόμο,
μὴ προσδοκῶντας πλούτη νὰ σὲ δώσῃ ἡ Ἰθάκη.

Ἡ Ἰθάκη σ' ἔδωσε τ' ὠραῖο ταξίδι.
Χωρὶς αὐτὴν δὲν θάβγαινες στὸν δρόμο.
Ἄλλα δὲν ἔχει νὰ σὲ δώσει πιά.

Κι ἂν πτωχικὴ τὴν βρῆς, ἡ Ἰθάκη δὲν σὲ γέλασε.
Ἔτσι σοφὸς ποῦ ἐγίνες, μὲ τόση πείρα,
ἤδη θὰ τὸ κατάλαβες ἡ Ἰθάκες τί σημαίνουν.

Ερωτήσεις:

1. Γιατί κατά την ἀποψή σας ὁ ποιητὴς προτρέπει τὸν ἀναγνώστη (σαν ἄλλος Ὀδυσσεύς) νὰ παρατείνει τὸ ταξίδι τοῦ πρὸς τὴν Ἰθάκη; **3 βαθμοί**
2. Τι συμβολίζει ἡ Ἰθάκη (σημασία της) καὶ ὁ Ὀδυσσεύς; **2 βαθμοί**

3. Τι μπορεί να προσφέρει η Ιθάκη στον Οδυσσέα; **2 βαθμοί**
4. Ποια είναι η διαφορά στον συμβολισμό του ποιήματος με την Οδύσσεια του Ομήρου; **2 βαθμοί**
5. Τι συμβολίζουν οι Λαιστρυγόνες, οι Κύκλωπες και ο Ποσειδώνας;
2 βαθμοί
6. Ο Καβάφης αναφέρεται σε «Λιμένας πρωτοϊδωμένους». Τι συμβολίζει αυτή η αναφορά; **2 βαθμοί**
7. Ποια η σημασία του πιο κάτω στίχου; **2 βαθμοί**
*«πλούσιος με ὅσα κέρδισες στὸν δρόμο,
μὴ προσδοκῶντας πλούτη νὰ σὲ δώσῃ ἡ Ἰθάκη.»*